

Het meesterwerk

Sinds de Genesis zijn alle scheppingen unieke combinaties van bestaande dingen. Een meesterwerk in de economie ontstaat wanneer uit losse klosjes plotseling een wandkleed wordt geweven, b.v. Becker en het 'human capital'. Het helpt indien men dat op het goede moment doet, voor een brandend probleem, zoals b.v. Keynes in de *General theory*.

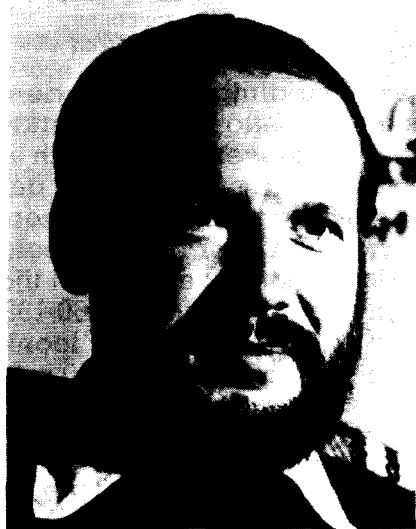
Het lijkt mij een noodzakelijke voorwaarde voor een meesterwerk dat men enigszins op de hoogte is van wat er in het vakgebied leeft. Men moet dus eerst investeren in het vergaren van kenniskapitaal om dit vermogen vervolgens te exploiteren. Zonder deze noodzakelijke voorwaarde zou iedereen zodra hij of zij schrijven kan, een economisch meesterwerk willen afscheiden. Immers, het schrijven van een meesterwerk betekent een toename in inkomen, werkgelegenheidskansen, aanzien en een verbetering van de secundaire arbeidsvoorwaarden in de toekomst. Wil men deze toegenomen welzijnswinst over de levenscyclus maximaliseren dan heeft men er alle belang bij zo vroeg mogelijk een meesterwerk te schrijven.

De optimale leeftijd om een meesterwerk te schrijven, kan afgeleid worden uit het afwegen van de marginale kosten van een extra tijdsinvestering in kennisvergarings tegen de marginale opbrengsten van een nog iets meer gerijpt meesterwerk. Het is een zelfde soort beslissing als men in de wijnkelder neemt. Wijn wordt beter met de jaren, maar in steeds mindere mate en wanneer de verbetering niet meer opweegt tegen de bewaarkosten, dan gaat de kurk eruit.

Als iemand zo rond zijn twintigste begint en elk jaar tijd, moeite en geld steekt in het verbeteren van zijn economische kennis, dan kan de jonge turk weliswaar op het einde van elk extra jaar een beter werk produceren, maar daar staat tegenover dat elk jaar de verbetering minder groot wordt (afnemende meeropbrengsten) en dat de periode waarover men de verwachte opbrengsten verdisconteren kan, kleiner wordt. De VUT of pensioenleeftijd komt immers steeds dichterbij. Eens bereikt men dan een leeftijd waarop de waarde van de verbetering niet meer opweegt tegen de kosten en dat is de optimale leeftijd om een meesterwerk te publiceren.

Het wordt nu natuurlijk interessant om te kijken op welke leeftijd de grote economen hun meesterwerk hebben geproduceerd. Bij grote economen, de prinsen van het optimum, mogen we toch wel veronderstellen dat we optimale realisaties observeren. De optimale leeftijd is echter niet constant in de tijd. Het hangt in sterke mate af van de hoogte van de opbrengstenstroom die door het meesterwerk over de levenscyclus kan worden tweeweggebracht. Net als alle andere interessante menselijke bezigheden, zoals voetbal en tennis, is economie in de naoorlogse periode sterk geprofessionaliseerd. Dat houdt in dat na de oorlog de opbrengsten van een economisch meesterwerk interessanter werden. Het economenreservoir is ook veel groter geworden, de concurrentie pittiger en de kans dat iemand

Jules Theeuwes

je voor is, groter.

Uit deze economische theorie over de timing van het meesterwerk volgt dat de naoorlogse generaties economen op jongere leeftijd hun meesterwerk zullen afleveren dan de vooroorlogse meesters.

Om deze voorspelling te toetsen heb ik op uiterst subjectieve wijze een lijstje gemaakt van wat volgens mij de top-tien der economische meesterwerken in de periode vóór en in de periode na de tweede wereldoorlog is. Vervolgens heb ik uit de *Who's who in economics* van M. Blaug (*Wheat-sheaf*, 1983) geboortjaar en datum van publicatie gekopieerd. Omdat het meestereigend is vóór het gepubliceerd wordt, is de leeftijd bij publicatie natuurlijk een overschatting van de leeftijd van bedenken. Maar de publicatiedatum geeft wel het startsein om de opbrengsten binnen te harken.

Mijn persoonlijke top-tien der meesterwerken van vóór 1940 is als volgt (de volgorde is chronologisch). Ik geef achtereenvolgens de naam van de auteur, een trefwoord uit de titel en de leeftijd van de auteur bij publicatie:

1. Adam Smith, *Wealth*, 53;
2. David Ricardo, *Principles*, 45;
3. Antoine A. Cournot, *Recherches*, 37;
4. John S. Mill, *Principles*, 42;
5. William S. Jevons, *Political economy*, 38;
6. M. E. Léon Walras, *Éléments*, 40;
7. Alfred Marshall, *Principles*, 48;
8. Vilfredo Pareto, *Cours d'économie*, 48;
9. John M. Keynes, *General theory*, 53;
10. John R. Hicks, *Value and capital*, 35.

De gemiddelde leeftijd bij het meesterwerk van deze vooroorlogse groten is 43,7 jaar. Mijn favorietenlijstje voor na de oorlog is wegens het gebrek aan historisch perspectief nog subjectiever dan het vorige. Het ziet er zo uit:

1. Wassily W. Leontief, *Structure*, 35;
2. John von Neumann en Oskar Morgenstern, *Games*, 41/42;
3. Paul A. Samuelson, *Foundations*, 32;
4. Kenneth J. Arrow, *Social choice*, 30;
5. Don Patinkin, *Money*, 34;
6. Gerard Debreu, *Value*, 38;
7. Gary S. Becker, *Human capital*, 34;
8. Axel Leijonhufvud, *Keynesian economics*, 35;
9. Richard A. Posner, *Economic analysis law*, 34;
10. Michael Spence, *Market signalling*, 31.

De gemiddelde leeftijd van deze nieuwe generatie groten is 35,1 jaar. Dat is iets meer dan 8,5 jaar jonger. Het verschil tussen beide gemiddelden (beschouwd als verwachtingen van normale verdelingen) is statistisch significant.

Het is verheugend een hypothese bevestigd te zien. Het is tegelijk angstaanjagend om te zien hoe jong de huidige generatie gemiddeld genomen een meesterwerk klaar heeft: op hun vijfendertigste. En dan heb ik me beperkt tot boeken. De jonge meesters hebben nog een efficiënter middel ter beschikking om hun naam te vestigen: het 'seminal' artikel. Het zou interessant zijn om na te gaan hoe oud zij waren bij het verschijnen van het eerste naammakende artikel. Dat is waarschijnlijk gemiddeld nog een jaar of vijf eerder. Misschien heeft de huidige generatie het gemakkelijker omdat ze op de schouders van de vorige staat? Natuurlijk waren er vóór de oorlog ook jonge broekjes die meesterwerken schreven. Joan Robinson was 30 toen ze over onvolkomen mededinging publiceerde (Chamberlin was 34) en na de oorlog waren er meesters op pensioengerechtigde leeftijd. J. Marshak schreef *Economic theory of teams* toen hij 74 was (zijn co-auteur R. Radner was 45). Het gaat hier natuurlijk om gemiddelden.

Het gevoel dat het allemaal steeds jonger moet gebeuren, wordt nog bevestigd door de instelling, na de oorlog, van de John Bates Clark-prijs. Die wordt door de Vereniging van Amerikaanse economen toegekend aan jonge, veelbelovende economen onder de veertig. Voor al die veertigers die deze medaille niet hebben gehad, is er één troost: het genot van het lezen van meesterwerken.

Jules Theeuwes